647510 **MA03SnsC108x** **Seat No :________**

M.A. (SANSKRIT) Semester - 3 (*CBCS*) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2019)
(Rupak) Bhattnarayankrut Venisahar (Core (New))

Time: 2:30 Hours **Marks: 70**

Instructions:
1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેમાંથી કોઈપણ બેનો અનુવાદ કરો. (૦૮)

अस्म्यहं हिडिम्बासेवक: समरप्रदर्शितविक्रमो रुधिरप्रिय: । आज्ञप्त: खल्वहं स्वामिन्या हिडीम्बादेव्या– यथा रुधिरप्रिय, अद्य प्रभृति त्वया आर्यपुत्रभीमसेनस्य पृष्ठतोऽनुपृष्ठम् समर आहिन्डीतव्यमिति । तत्तस्यानुमार्गगामिनो हतमानुषशोणितनदीदर्शनप्रनष्टबुबुक्षापिपासस्येहैव मे स्वर्गलोको भविष्यतीति।

भीमसेन:- किं नाम दुरात्मा सुयोधनो भगवन्तं संयमितुमिच्छति । सहदेव:- आर्य, किमसौ दुरात्मा सुयोधनहतको वासुदेवमपि भगवन्तं स्वरूपेण न जानाति । भीमसेन:- वत्स, मूढ: खल्वयं दुरात्मा कथं जानातु ।उद्दामदर्पावलिप्तो स सत्यं तत्त्वं च ज्ञातुं सवर्थाऽसमर्थोऽस्ति । अत: व्यर्थः तेन सह संवाद: ।

भो विनयंधर, श्रूयतां मे वचनम् । सत्वरं गच्छ त्वम् । अन्विष्यतां देवी भानुमती ।अपि निवृत्ता अम्बाया: पादवन्दनसमयान्नवेति । यस्तां विलोक्य निहताभिमन्यवो राधेय-जयद्रथप्रभृतयोऽस्मन्सेनापतय: समरभूमिं गत्वा सभाजयितव्या: इति। यन्मया द्रुततरं गन्तव्यमिति।

दुर्योधन:- अहह कुमारवृषसेन अलमत: परं श्रुत्वा । हा वत्स, हा वृषसेन, हा मदन्कदुर्ललित, हा गदायुद्धप्रिय, हा राधेयकुलप्ररोह, हा प्रियदर्शन, हा दु:शासननिर्विशेष, हा सर्वगुरुवत्सल, प्रयच्छ मे प्रतिवचम् । सूत:- आयुष्मन्, अलमत्यंत दुःखावेगेन । हे कुमार । एष खलु भगवान् वासुदेव: । त्वं तु सर्व-समर्थं भवन्तं जानास्येव ।

પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચે આપેલ કોઇ પણ બે પધોની સસંદર્ભ વ્યાખ્યા કરો. (૦૬)

स्त्रीणां हि साह्चर्याद् भवन्ति चेतांसि भर्तुसदृशानि
मधुरापि हि मूर्च्छयते विषविटपिसमाश्रिता वल्ली ॥

प्रवृद्धं यद्वैरं मम खलु शिशोरेव कुरुभि र्न तत्रार्यो हेतुर्न भवति किरीटी न च युवाम् ।
जरासन्धस्योरःस्थलमिव विरूढं पुनरपि क्रुधा सन्धिं भीमो विघटयति यूयं घटयत ॥

इन्द्रप्रस्थं वृकप्रस्थं जयन्तं वारणावतम् ।
प्रयच्छ चतुरो ग्रामात्कञ्चिदेकं च पन्चमम्

मातः किमप्यसदृशं कृपणं वचस्ते
सुक्षत्रिया क्व भवती,क्व च दीनतैषा
निर्वत्सले सुत शतस्य विपत्तिमेतां
त्वं नानुचिन्तयसि राक्षसि मामयोग्यम् ॥

પ્રશ્ન-૨ ભટ્ટનારાયણનું જીવન સમય અને કવન વિસ્તારપૂર્વક લખો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ વેણીસંહારના પ્રથમ અંકના આધારે ભીમના ક્રોધનું વર્ણન કરો.

પ્રશ્ન-૩ "વેણીસંહાર"ની કથાવસ્તુ વિસ્તારપૂર્વક લખી રસના આધારે તેનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ વેણીસંહાર ના આધારે દુર્યોધનના પાત્રનું ચરિત્ર ચિત્રણ કરો

પ્રશ્ન-૪ "વેણીસંહાર" શીર્ષકની યથાર્થતા યુક્તિ-પ્રયુક્તિ દ્વારા સિધ્ધ કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ "વેણીસંહાર"નાં આધારે શ્રીકૃષ્ણ દ્વારા રાખવામાં આવેલ સંધી પ્રસ્તાવની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૫ નીચે માંથી કોઇ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)

1) "અશ્વત્થામા"નું પાત્ર
2) "ભાનુમતી" નું પાત્ર
3) "યુધિષ્ઠિર" નું પાત્ર
4) दैवायत्तं कुले जन्म मदायत्तं तु पौरुषम् ।

****